

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 20. 9. 2019 v trestní věci odsouzeného [REDAKCE], narozeného [REDAKCE] ve [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici [REDAKCE], odsouzeného pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zákona účinného do 31. 12. 2009, k návrhu odsouzeného na rozhodnutí o promlčení výkonu trestu odnětí svobody, v souladu s ustanovením § 350k tr. řádu, **takto:**

Podle § 94 odst. 4 písm. a), odst. 5 tr. zákoníku výkon trestu odnětí svobody v trvání 5 let, který byl odsouzenému [REDAKCE] uložen rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 2. 2011, sp. zn. 17 T 37/2000, není promlčen.

Odůvodnění:

1. Dne 13. 8. 2018 byla podepsanému soudu doručena „Žádost o vydání rozhodnutí o promlčení výkonu rozhodnutí“, kterým se odsouzený [REDAKCE] prostřednictvím svého nově zvoleného obhájce Mgr. Ing. Pavla Cínka domáhal propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Na tento podnět reagoval soud přípisem ze dne 28. 8. 2018 (č.l. 1168), jímž odsouzenému sdělil, že výkon trestu promlčen není a podrobně rozvedl důvody tohoto svého stanoviska. Proti postupu soudu podal odsouzený následně ústavní stížnost, o níž rozhodl Ústavní soud ČR usnesením ze dne 20. 2. 2019, sp. zn. II.ÚS 3167/18 (č.l. 1175-1177). Ústavní stížnost byla sice odmítnuta, avšak v rámci odůvodnění svého rozhodnutí Ústavní soud konstatoval, že správně měl Krajský soud v Českých Budějovicích o návrhu odsouzeného rozhodnout usnesením a nikoli věc vyřídit pouze přípisem. Na základě toho podal odsouzený nový návrh na rozhodnutí o promlčení výkonu trestu, a to konkrétně dne 5. 3. 2019 (č.l. 1178-1180).
2. V následujícím období si soud opatroval doplňující zprávy Policie ČR a cestou mezinárodní právní pomoci se pokusil vyžádat i zprávy o pobytu odsouzeného v zahraničí v době od roku 2007 (vydání evropského zatýkácího rozkazu) do roku 2018 (zatčení odsouzeného a jeho dodání do věznice). Žádost na Nejvyšší soud Spojeného království byla odeslána v červnu 2019 (č.l. 1218), avšak až do současné doby zůstala bez reakce. Podle názoru soudu nelze rozhodnutí o promlčení či nepromlčení výkonu trestu odnětí svobody v této věci již dále oddalovat (a čekat na výsledek případné odpovědi z Velké Británie). Podle zprávy České pošty s.p. aktuálně nelze zásilku odeslanou do Anglie vysledovat a tedy ani jednoznačně určit, zda a kdy byla britskému soudu doručena. Je obecně známo, že doručování do Velké Británie je velmi problematické, mezinárodní doručenkou prokazující dodání písemnosti adresátovi se nevrací nikdy. Každopádně důvody pro negativní rozhodnutí (trest není promlčen) jsou zde podle přesvědčení soudu zcela jednoznačné a obsah případné zprávy z Velké Británie, ať už by byl jakýkoliv, na tom nemůže nic změnit.
3. Je třeba zdůraznit, že Ústavní soud ČR ve svém usnesení ze dne 20. 2. 2019 (viz výše) podepsanému soudu nevytkl, že by snad řešenou věc posoudil špatně po „materiální“ stránce (tedy z toho pohledu, zda došlo či nedošlo k promlčení výkonu trestu odnětí svobody). Vytknuta byla pouze forma, jíž bylo o návrhu odsouzeného „rozhodnuto“. Tento nedostatek Krajský soud v Českých Budějovicích tímto usnesením napravuje, přičemž však nemá žádný důvod měnit svou argumentaci obsaženou již v přípisu ze dne 28. 8. 2018. Zde bylo konkrétně uvedeno následující:

„Z obsahu spisu je zřejmé, že odsouzený [REDAKCE] se výkonu trestu odnětí svobody po celou dobu aktivně vyhýbal. Ze strany soudu byly opakovaně činěny úkony směřující k výkonu

trestu, v důsledku čehož opakovaně došlo k přerušení běhu promlčecí doby. K situaci, kdy odsouzený má vykonat trest odnětí svobody až s velkým časovým odstupem od právní moci rozsudku, došlo výlučně jeho přičiněním, nikoli v důsledku vadného postupu orgánů činných v trestním řízení. Trest odnětí svobody v nezanedbatelné výměře pěti let mu byl uložen za závažný trestný čin s vysokou škodou.

4. Po podání obžaloby se odsouzený řádně účastnil řízení před soudy prvního i druhého stupně, řádně přebíral soudní písemnosti. K zásadnímu zlomu došlo poté, co se dne 25. 4. 2001 při veřejném zasedání u Vrchního soudu v Praze dozvěděl, že jeho odvolání bylo zamítnuto a rozsudek soudu prvního stupně tím nabyl právní moci. Výkon trestu odnětí svobody byl nařízen dne 20. 6. 2001 s termínem nástupu „ihned“. Tuto výzvu se již odsouzenému nepodařilo doručit (stejně tak již jako žádnou jinou z následně zaslanych písemností). Odsouzený změnil místo svého pobytu, aniž by to soudu oznámil, a od té doby až do svého zadržení v roce 2018 se vyhýbal nástupu výkonu trestu. Vrchní soud v Praze se pokoušel odsouzeného předvolat k veřejnému zasedání o odvolání KSZ České Budějovice proti zprošťujícímu rozsudku ze dne 4. 5. 2001 (vyložený skutek II. obžaloby), což se však nepodařilo. Dne 26. 9. 2001 bylo rozhodnuto o konání řízení proti uprchlému. Podle tehdejší zprávy Policie ČR se odsouzený z místa původního bydliště odstěhoval a nový pobyt neznal ani jeho otec. Rovněž tehdejší obhájce odsouzeného sdělil, že se mu klienta vůbec nepodařilo kontaktovat. Dne 11. 10. 2001 byl vydán příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody. Krajský soud následně v letech 2002 a 2003 činil opakované dotazy (urgence) na Policii ČR ohledně jeho realizace, přičemž výsledek byl vždy stejný – Policie ČR prováděla opakovaná šetření ke zjištění pobytu odsouzeného na všech adresách, které byly dříve známy a kde by se odsouzený mohl zdržovat, avšak bezvýsledně. Je zřejmé, že za této situace neměl podepsaný soud reálnou možnost činit kroky směřující k výkonu trestu odnětí svobody přímo vůči odsouzenému. Vzhledem k tomu, že se odsouzeného delší dobu nepodařilo zadržet na území České republiky, byl následně dne 10. 10. 2003 vydán mezinárodní zatýkácí rozkaz. Ten byl po opatření překladu do anglického jazyka doručen mezinárodnímu odboru Ministerstva spravedlnosti ČR se žádostí o další opatření dne 27. 2. 2004. Následovaly další urgencye soudu o realizaci příkazu k dodání do výkonu trestu v roce 2006, opět se stejným výsledkem. Dne 6. 3. 2007 podala PČR SIRENE Praha zprávu, že podle jejího zjištění si měl odsouzený ██████████ zakoupit letenky z Vídně do Phoenixu, USA a zpět na dny 4. 3. 2007 a 12. 3. 2007. Na základě toho krajský soud dne 7. 3. 2007 vydal evropský zatýkácí rozkaz, aby mohl být odsouzený co nejdříve zadržen dne 12. 3. 2007 při návratu do Vídně. K tomu však nakonec nedošlo. V září 2007 byly činěny dotazy na dřívějšího zaměstnavatele odsouzeného, taktéž s negativním výsledkem. Po celou dobu zůstával v platnosti tuzemský příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody, mezinárodní zatýkácí rozkaz i evropský zatýkácí rozkaz. V srpnu 2013 byla soudu doručena zpráva Policie ČR o zjištění možné shody DNA profilu odsouzeného ██████████ s DNA neznámé osoby zemřelé ve Francii. Francouzským úřadům byl za účelem porovnání zaslán DNA profil otce odsouzeného a později (v únoru 2014) i DNA profily dalších příbuzných odsouzeného. Podle požadavku francouzské strany zaslal Krajský soud v Českých Budějovicích dne 10. 4. 2014 prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti ČR příslušným justičním orgánům Francouzské republiky žádost o mezinárodní právní pomoc. V červenci 2014 nám bylo oznámeno, že shoda DNA se nepotvrdila. S ohledem na to byly všechny shora zmíněné příkazy, na jejichž základě měl být odsouzený dodán do výkonu trestu odnětí svobody, dále ponechány v platnosti. V dubnu 2018 se podepsaný soud dotazoval na stav jejich realizace PČR SIRENE Praha a bylo mu sděleno, že evropský zatýkácí rozkaz i mezinárodní zatýkácí rozkaz jsou nadále evidovány, po odsouzeném bylo řádně vyhlášeno pátrání do schengenského informačního systému, avšak nepodařilo se jej lokalizovat, nebyly zjištěny žádné nové informace. Krátce na to, dne 19. 6. 2018, pak byl odsouzený zadržen a dodán do výkonu trestu odnětí svobody.

5. Všechny shora popsané úkony našeho soudu lze považovat za opatření směřující k výkonu trestu. Opakovaně tím došlo k přerušení běhu promlčecí doby, která v daném případě činí 10 let, tudíž výkon trestu nemůže být promlčen“.
6. Nad rámec toho lze dále doplnit:
7. Odsouzený se nemůže spravedlivě dovolávat „naplnění zásady humanismu“ a „splnění požadavku na rozumnost trestní represe“ s poukazem na rozhodnutí Ústavního soudu ČR v jiných věcech (viz str. 3 podání obhájce odsouzeného). K situaci, že odsouzený začal trest odnětí svobody vykonávat až s extrémně velkým časovým odstupem od právní moci odsuzujícího rozsudku došlo výlučně jeho přičiněním – tím, že se výkonu trestu aktivně vyhýbal. Odsouzený doslova zmizel z povrchu zemského ihned poté, co se dozvěděl o rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání. Ukrýval se natolik sofistikovaně a účelně, že se orgánům činným v trestním řízení nepodařilo realizovat jeho zadržení po dobu téměř 17 let (příkaz k dodání do výkonu trestu byl vydán dne 11. 10. 2001 a odsouzený byl zadržen dne 19. 6. 2018). Za situace, kdy se delší dobu nedařilo odsouzeného vypátrat a zadržet na území ČR, byl na něj následně vydán mezinárodní a poté i evropský zatýkácí rozkaz.
8. Skutečně není zřejmé, jaká další opatření by měl soud za této situace ještě činit „přímo ve vztahu k odsouzenému“ (viz str. 3, předposlední odstavec podání obhájce). Odsouzený resp. jeho obhájce sami neuvádějí, o jaká „další opatření“ by mělo jít. Není zřejmé, zda tím snad myslí zasílání dalších a dalších výzev k nástupu výkonu trestu odnětí svobody na adresy odsouzeného, kde se prokazatelně již mnoho let nezdržoval, pokusy o telefonický kontakt s ním na čísle, které už léta neužíval, nebo co jiného. Příkaz k dodání do výkonu trestu, mezinárodní zatýkácí rozkaz i evropský zatýkácí rozkaz zůstávaly po celou dobu v platnosti, a pokud se na jejich podkladě objevily určité poznatky, které teoreticky mohly vést k vypátrání odsouzeného, soud na ně adekvátně reagoval (viz např. vydání evropského zatýkácího rozkazu v březnu 2007 poté, co se objevily informace, že si měl odsouzený zakoupit letenky na trase Vídeň – Londýn – Phoenix a zpět, či následné ověřování podezření, že mrtvola neznámého muže nalezená ve Francii je mrtvolou odsouzeného (roky 2013 – 2014). Z postupných zjištění policie a následných úkonů soudu je zřejmé, že vydaný mezinárodní i evropský zatýkácí rozkaz plnily svůj účel, po odsouzeném bylo nepřetržitě pátráno v tuzemsku i zahraničí.
9. Na rozdíl od odsouzeného má Krajský soud v Českých Budějovicích za to, že žádost na francouzské justiční orgány o mezinárodní právní pomoc (ověřování totožnosti neznámé mrtvoly, zda nejde o odsouzeného ██████████) z dubna 2004 (č.l. 950) je třeba považovat za opatření soudu směřující k výkonu trestu ve smyslu § 94 odst. 4 písm. a) tr. zákoníku. Na základě evropského zatýkácího rozkazu vydaného soudem Policie ČR v lednu 2012 žádala o prověření profilu DNA odsouzeného v mezinárodních databázích (viz. č.l. 936). Jednalo se zcela jednoznačně o úkon týkající odsouzeného ██████████, a to v souvislosti s příkazem soudu k jeho dodání do výkonu trestu odnětí svobody. Pokud Interpol Paříž následně podal informaci o zjištění částečné shody DNA odsouzeného s DNA zmíněné mrtvoly, krajský soud musel v tomto směru činit a také reálně činit další kroky (viz výše). Bez definitivního ověření, zda zemřelou osobou je či není odsouzený ██████████, prakticky nebylo možné dále pokračovat v úkonech směřujících k výkonu trestu odnětí svobody. Poté, co byla z Francie doručena negativní odpověď (nalezené tělo není mrtvolou odsouzeného), krajský soud ponechal evropský zatýkácí rozkaz, mezinárodní zatýkácí rozkaz i tuzemský příkaz k dodání do výkonu trestu nadále v platnosti.
10. Pokud by soud spis pravidelně lhůtoval a například každého půlroku či rok se opakovaně dotazoval Policie ČR na „stav realizace evropského zatýkácího rozkazu či mezinárodního zatýkácího rozkazu“, nejednalo by se o nic jiného, než o naprosto bezúčelný formalismus. Taková „opatření“ soudu by žádným způsobem nemohla přispět k dosažení kýženého efektu, tj. k dodání odsouzeného do výkonu trestu. Zjevně by vždy vedla k jedinému výsledku - k podobné formální odpovědi SIRENE Praha, jaká je založena na č.l. 1125: „Mezinárodní pátrání bylo řádně vyhlášeno

Shodu s prvopisem potvrzuje Renata Pospíšilová

a pokračuje, do současné doby se k pobytu odsouzeného nepodařilo zjistit žádné konkrétní poznatky. Pokud se tak v budoucnu stane, soud bude o tomto ihned informován“. To vše s dodatkem, že na podobné zbytečné žádosti už SIRENE nebude příště vůbec odpovídat.

11. Ve vztahu k úkonům přerušujícím běh promlčecí doby lze dále odkázat na obsah zprávy PČR SKPV Strakonice č.l. 1190. Na základě evropského zatýkacího rozkazu policejní orgán dne 26. 10. 2011 kontaktoval vyřizujícího soudce JUDr. Círhana, informoval jej o prováděných úkonech a vyžádal si stanovisko předsedy senátu, že výkon trestu není promlčen. Na základě toho pátrání pokračovalo. Dne 20. 2. 2014 se uskutečnila osobní schůzka s předsedou senátu JUDr. Círhanem za účelem vyžádání právní pomoci z Francie (viz výše zmíněné porovnání DNA neznámé mrtvoly s DNA odsouzeného). Dne 3. 12. 2008 byla prostřednictvím Interpolu provedena prověrka v databázi IATA, dne 26. 4. 2013 lustrace v databázích v USA a Kanadě, dne 24. 7. 2017 vytěžení spoluodsouzené [REDAKCE] v Německu (k možnému pobytu odsouzeného [REDAKCE]) a dne 31. 10. 2017 vytěžení bratra odsouzeného [REDAKCE] (k témuž).
12. Krajský soud proto znovu opakuje, že výše zmíněnými úkony, resp. opatřeními ze strany soudu opakovaně došlo k přerušování běhu promlčecí doby a výkon trestu odnětí svobody tak nemůže být u odsouzeného [REDAKCE] promlčen.
13. Nad rámec uvedeného lze ještě doplnit, že promlčecí doba neběžela v době, kdy se odsouzený zdržoval v cizině (§ 94 odst. 3 tr. zákoníku). O tom, že po celou dobu nepobýval v tuzemsku, není pochyb. Pravděpodobný pobyt odsouzeného v cizině byl důvodem pro vydání mezinárodního zatýkacího rozkazu, evropského zatýkacího rozkazu i usnesení soudu o konání řízení proti uprchlému dle § 302 tr. řádu ze dne 6. 2. 2006 (č.l. 818). Toto podezření (že se odsouzený zdržuje v cizině) bylo následně potvrzeno – viz zpráva Interpolu Praha ze dne 6. 3. 2007 (č.l. 825a) – odsouzený si zakoupil letenky z Vídně přes Londýn do Phoenixu v USA a zpět na dny 4. 3. a 12. 3. 2007. To, že odsouzený pobýval ve Velké Británii i jinde v cizině, jasně vyplývá ze zpráv Policie ČR (č.l.1188-1190), jakož i z úředního záznamu, který obsahuje vyjádření samotného odsouzeného (č.l. 1196-1198). Odsouzený se účelově vyhýbal výkonu trestu odnětí svobody, v ČR i v zahraničí vystupoval pod identitou svého bratra [REDAKCE], kterému předtím odcizil osobní doklady. Ve Velké Británii si nechal v roce 2008 vystavit řidičský průkaz na bratrovo jméno (tento doklad u něj byl zajištěn při zatčení v roce 2018).
14. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že výkon trestu odnětí svobody v trvání 5 let, který byl odsouzenému uložen v této věci, promlčen není.

Poučení:

Proti tomuto usnesení může státní zástupce podat stížnost, a to do tří dnů od oznámení, k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

České Budějovice dne 20. 9. 2019

JUDr. Ondřej Círek, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Renata Pospíšilová